

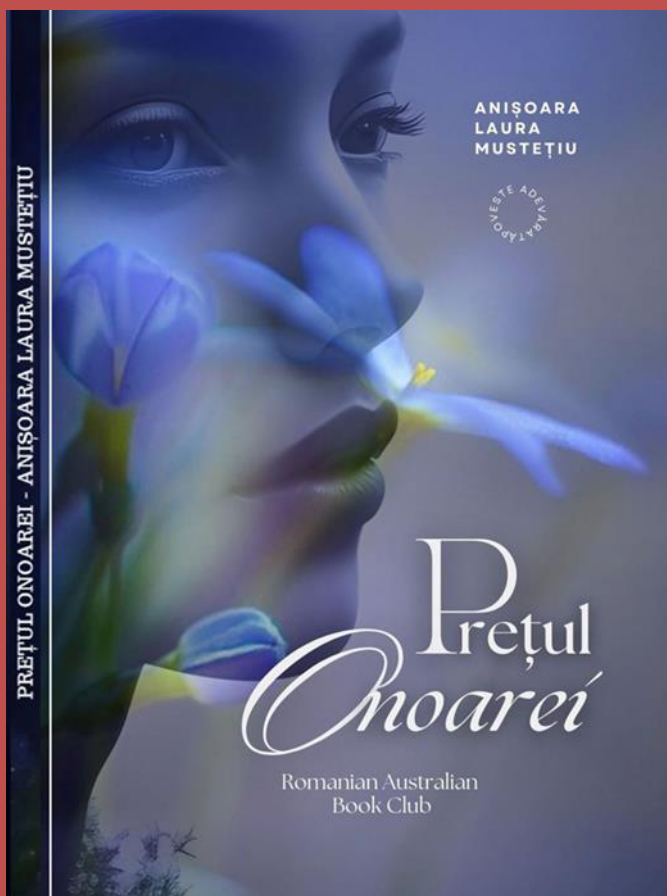
Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
 Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

ÎMBRĂȚIȘÂND CU IUBIRE TRECUTUL

Aurelia RÎNJEA

Mă aflu de astă dată, dragi cititori, în fața unei cărți de excepție. Nu o să redau firul ei narativ, pe care vă las să-l descoperiți singuri, ci o să vă prezint prin ce anume se remarcă această carte, unică în felul ei, după părere mea. Viața însăși este o poveste cu enigmele, necunoscutele și drumurile sale nebănuite. Ce poate fi mai frumos pe lume decât să vorbești despre Mama, în cazul nostru Constantin Maria, din satul Bucerdea Vinoasă. Icoana mamei o purtăm în suflet și plecăm cu ea din această viață.

Cartea aceasta este precum o vizită la țară, într-o familie de români, care te primesc românește și pe care acolo, poți să îi cunoști așa cum sunt ei. Primitoare, autoarea ne întinde mâna cu inima în palmă, precum românul care îți oferă un pahar de apă, numai că paharul de astă dată este plin cu sufletul ei.

Într-o Țară de poveste, pe o Vale a Sânzâienelor, splendid nume de localitate, o cunoaștem pe Măriuca! O ființă de Lumină, o fată frumoasă, care de tânără a ales să trăiască viața în rugăciune, cum a văzut la părinți, într-o simbioză cu natura, în Edenul ei aducător de pace, unde îi plăcea și munca și hora. La cei 18

ani ai ei are deja o filozofie de viață, însușită din familie, în care valorile umane hristice sunt sfinte.

Da, Valea Sânzâienelor, un loc basm, un loc al veșniciei, a cărei liniște „șerpua precum liniștea unei rugăciuni”, spre munți, unde autoarea lasă să ni se dezvăluie adevărata viață, cea de la țară, din gospodăria fiecăruia, din sufletul fiecăruia „pe aceste pământuri sfințite cu munca și sudoarea lor, înmiresmate în rugăciuni și nenumărate lacrimi”. Biserica din sat, căminul cultural, școala anilor 1968, mă fac să mă întorc și eu în urmă, în acești ani, eu cunoscând acea perioadă din plin. Dar farmecul acestei întoarceri este dat de faptul că scriitoarea parcă te poartă de mână prin aceste locuri, pe care le creionează artistic, îmbrăcându-le într-o pace, într-o liniște, într-un fluviu divin, în care te prinzi și din care nu poți să ieși. E precum bunica toarce firul din caierul de lână și merge cu el până la capăt. Un fir de poveste, numai că este o poveste adevărată, despre oameni adevărați și trăirile lor, amestecate cu îngerii care „își croiau calea spre case”.

Cartea de fapt reprezintă povestea Măriucăi, pe care o cunoaștem încă din primul capitol, o tânără fată, o ființă fragedă, dar care a dovedit în timp a fi un munte de demnitate, a cărei personalitate este definită parcurgând întreaga carte, prin cele 20 de capitole, pe care le parcurgi repede și ușor, precum anii ei și odată ce ai început să citești, nu te mai oprești, pentru că nu poți. Intri în viața

personajelor, trăiești alături de ele, ne ștergem reciproc de pe chip lacrima plină de adevăr. Adevărul acestor oameni este unul tranșant și dur, sănătos din punctul lor de vedere, pentru că așa l-au moștenit și l-au trăit, purtându-l de gât ca o țară grea. O lume în care compromisurile se plătesc scump. Educația din partea părinților era destul de dură, dar ei știau că doar așa poți răzbi în viață.

Mama Lenuța și tatăl Anton a lui Șurian, om harnic și gospodar, trăiesc într-o lume în care viața curge dintotdeauna după „legile nescrise, lăsate din moși-strămoși” și unde „Bărbaților le erau iertate păcatele, dar o femeie nu era cruțată niciodată”. Părinții, pe Măriuca o considerau un dar ceresc și doreau ca ea să devină învățătoare în sat. Impresionată este sinceritate debordantă cu care acești oameni vorbeau cu Dumnezeu: „Doamne, iartă-mi neputința!”. Impresionantă e și sărbătoarea CUNUNA GRÂULUI, un mod autentic de a împlini viața cu spiritul naturii, cu spiritul roadelor ei, cel al grâului, o Nedeie românească, o petrecere câmpenească populară de origine pastorală. Acel duh al ultimelor spicelor din lan, aveau „menirea de a-i ocroti și de a perpetua o nouă renaștere”. Oamenii sărbătoreau recunoștința lor pentru recolta „dătătoare de pâinea cea de toate zilele” – și nu oricum, în costume populare.

Frumusețea acestor sărbători câmpenești, de o valoare incontestabilă etnografică, este redată atât de delicat, cu măiestria sufletului autoarei, care creează din nou realitatea prin scris, pentru a ne bucura și noi. În puține locuri din țară se mai obișnuiesc astfel de sărbători câmpenești, dar despre majoritatea aflăm iată, din scrieri ale celor iubitori ai satului românesc. De fapt, ea scrie o Biblie o satului românesc, a satului românesc cosmic, cu viața lui, cu universul lui, cu ritualuri și legende, datini pe care Măriuca le trăia din plin, cu bucurie, mândră de ele. Hora din sat, întâlnirile tinerilor, vârtejul dragostei care se înfiripă, este un element străvechi al tradiției populare, acolo unde se învârt destinele, pentru ca apoi să se desprindă ca adevărate drumuri, cele ale destinului, ale narațiunii, întretăindu-se, intersectându-se și comunicând. Și cum natura mereu a fost aproape de trăirile românului, în această poveste reală, confidentul Măriucăi, este „nucul”, părtaș al iubirilor și suferințelor celor din jurul lui, cu care îți împarți singurătatea. Grădina e fermecată, iar nucul e personificat. El știa să asculte și îi era model de existență. Își dorea să fie puternică și mândră ca și el în fața încercărilor vieții, în timp ce Ionuț, iubitul ei, vorbea cu câinele lui. Tot sub nuc, au citi poezii... Nucul are o energie ancestrală, o tăcere care te îmbracă, dar care te lasă și să fii tu însuși, în fața realității.

Viața la țară e trăită la alte dimensiuni decât cea de la oraș, iar față de cea din zilele noastre este aproape total diferită. Un aspect pe care scriitoarea a reușit în chip magistral să-l redea, este filosofia de viață a acestor oameni, curați, așa cum o descoperă din trăiri: „singurătatea este doar o trăire născocită de oameni”; „tainele lumesti nu se dezleagă în ceruri, ci tot pe pământ”; „Fericirea este o taină dezgolită, care se înfioară cu o avalanșă de emoții”; „Inima nu are nevoie de lămuriri. Are legi proprii”; „Prin iubire ne înălțăm!”; „visele sunt versatile”: „Există o calitate rară, pe care unii oameni o dobândesc în timp ... de a privi omul în adâncimea lui, în sufletul lui”; „Mintea umană are capacitatea de a vedea frumosul în orice, dar asta nu înseamnă că este real”. Trăiri și reflecții, care ne acaparează și pe noi și ne transpune în locul personajelor.

Foarte frumos este prezentat conceptul de „timp”, care „în Valea Sânzâienelor își îndeplinea menirea”... „Spăla rănilor inimii, ștergea din mintea oamenilor lucrurile neînsemnate”... „un ștregar, distrat și fără griji” sau „un înțelept care scria adevăruri prețioase”, „un iluzionist, jonglând între veșnicie și efemeritate”... „El era veșnicia, iar oamenii și faptele lor, efemeritatea...” În această lume cu canoanele atât de adânc înfipite în psihologia populară, Măriuca avea să își croiască drumul ei. Era prea tânără, prea lipsită de experiența vieții, pentru a înțelege, lumea cu normele și capcanele ei. Se lăsa condusă doar de inima ei, pură și inocentă. Dezamăgită în dragoste, iubirea ei pură devine brusc „dezonoare și păcat”. Are de înfruntat legile satului, obiceiurile acestuia, mentalitatea părinților, o societate care mai mult judecă și nu ajută. Dar ea își urmează destinul.

Zbuciumul lăuntric al personajelor în ipostazele lor, ale Măriucăi, ale părinților sau ale lui Ionuț, sunt redată cu trăirile lor profunde, fiecare aflându-se într-o luptă continuă între ce le spune mintea și ce vrea inima. Pentru Măriuca, „Inima și Mintea sunt asemenea Lunii și Soarelui”, ambele esențiale pentru a menține viața în acest echilibru fragil. Nu e de mirare că fiecare caută răspuns la Dumnezeu, mereu prezent la toate încercărilor, dar și în clipe de recunoștință.

Cu lumina credinței în suflet, își ia viața în piept, pleacă de la părinți, în „Orașul de pe Bega”, își caută serviciu să își crească singură fetița, să urmeze agronomia, chiar dacă dorul de prima dragoste o chinuia. Strigătul iubirii nu-i dădea pace, dar își spunea: „Trebuie să fii puternică!” Doar Dumnezeu „îi

era consolare”. Învăța să supraviețuiască, de una singură, departe de furia tatălui, de crunta judecată a satului și lupta să își recapete ce credea că pierduse: „Onoarea”. „Copilul era și mărturia păcatului ei”.

Într-o societate dominată de legile dure ale comunismului, în care libertatea individuală era obstrucționată, o femeie singură cu un copil, mai ales rezultat în afara unei căsătorii, era ceva de acceptat. Dar Dumnezeu întinde o mână copilei Ana, pentru ca aceasta să aibă un Tată. „Fetița era o învingătoare. Întruchipa dorința lui Dumnezeu de a exista. Era iubirea umană ce își continua cursul. Era miracolul ce învinse toate obstacolele. Era o pură mărturie că aici, pe pământ, legile divine predomină cele lumesti”.

În plan paralel, Ionuț, învățător în sat, cu frica de responsabilități și plin de îndoieli, cel care i-a dezamăgit iubirea, se căsătorește cu fata lui Haiducu. Dar drumurile par aranjate de sus. Acesta are ocazia să-și vadă pe furiș copila, la fel cum micuța Ana vorbește cu nukul, care i-a fost martor atâtor trăiri mamei sale. Autoarea face o analiză fină a psihologiei femeilor, versus celei a bărbaților, în contextul psihologiei și gândirii populare, cu toate consecințele ei. Își pune întrebări, vrând parcă să înțeleagă neînțelesul: „Până unde merg oamenii, pentru a-și păstra onoarea?”, iar Universul îi răspunde: „până acolo unde nu mai este cale de întoarcere !... Dar mulți dintre ei nu-și dau seama, că onoarea, fără bunătate și justețe, nu are nici o valoare...” Frumos mod de a integra într-o discuție și clopotul bisericii, biserica albă, îngeri care cântă când o iubire înfloreste sau plâng când ea se sfârșește, cu stele, cu Luna care oftează.

Lecții de viață, de învățătură trăită în care personajul principal concluzionează adevăruri, chiar dacă acestea dor: „Iubirea e mai presus de orice lege umană”; „Dacă oamenii ar fi mai buni, ar exista mai puțină suferință pe pământ”; „cele mai mari greșeli umane, se întâmplă atunci când oamenii se grăbesc să judece”; „iubirea nu moare niciodată, căci este chipul vizibil și nesfârșit a lui Dumnezeu”. Dar, „cea mai bună învățătură este întotdeauna nu cea din cărți, ci cea culeasă din fapte”, ne spune autoarea în finalul cărții și confirmăm și noi acestui adevăr, pe care viața ni-l așează tranșant în față.

O scriere confesivă, cu acțiunea desfășurată pe mai multe planuri, cu derulări surprinzătoare, cu personaje puternic marcate de viață, dar frumos construite și prezentate, cu o scriere captivantă, care te face să nu lași cartea din mână.

Volumul este presărat cu construcții estetice din cuvinte, care te surprind plăcut: „curioaselor ei gânduri” (Măriuca), „clipele îngălbenite” (VALEA SÂNZĂIENELOR), „Clipe de pace și armonie înșirate pe frânghii de lumină”, „crucile bisericii păreau vii” (CUNUNA GRĂULUI), „timpul pare să ardă înăbușit de gelozie” (LA BAL), „își scrise trăirile pe pereții stelelor” (CRÂMPEIE DE IUBIRE), „Inima orașului bătea” (O NOUĂ VIAȚĂ), „Viața își continuă mersul, târând după ea, ca într-un năvod uriaș cu pești, destinele oamenilor” (VIAȚA MERGE ÎNAINTE), „Printre gratiile unei iubiri ilicite, inima îi privea fetița” (UN DOMN ȘI UN COPIL), „Umbrele dimineții” (PRINTRE STRĂINI). La acestea se adaugă stilul propriu care te unge precum un mir, la care se adaugă și grafica superbă care întregește universul creativ al scriitoarei.

Cartea este frumos structurată, fiecare capitol are un laitmotiv, un preambul care parcă voia să te atenționeze, o scriere aleasă, o amprentă rămasă sau care îți va rămâne pe suflet. Autoarea scrie simplu, cursiv, din suflet, fluent, cu multă intimidate și durere. Ideile sunt clare, directe și merg exact unde trebuie. Sunt pagini udate cu lacrimi și când au fost scrise și cu siguranță și când vor fi citite. Un consum emoțional lăuntric ce a curs firesc în carte, în râuri de emoții împletite în cuvinte. Relatările de multe ori seamănă cu o spovedanie, făcută cu decența și smerenia femeii care luptă cu viața, care este o Supraviețuitoare.

Subliniez în continuare anumite aspecte ale acestui volum ce cred că merită puse în valoare, înțelese și interpretate. În primul rând, substanța epică a romanului, drama Măriucăi se derulează pe fundalul satului, într-o corelație cu ritmurile și pulsația acestuia. Avem aici o extraordinară monografie a satului românesc, în care viața se desfășoară ritualic, după tiparele moștenite. Cunoaștem satul cu tradiții, obiceiuri și datini, modul de organizare al gospodăriei, al familiei, al ierarhiei în familie, legătura specială cu biserica, cu tiparele dinainte stabilite și puternic însușite, în lupta lor pentru viața de zi cu zi.

În al doilea rând, destinul personajului principal, drama interioară este atât de delicat surprinsă într-un context anume, într-o societate, în care te lupți, în singurătatea pe care doar în cele din urmă o înțelegi. Un statut asumat prin care personajul principal a ridicat o zidire în fața singurătății, pentru că singurătatea este de fapt, un examen pe care îl trecem fiecare de unul singur, în care martor este Dumnezeu și nota și-o pune conștiința. Dar, indirect cartea ne invită să reflectăm asupra unui adevăr uitat și anume faptul că Femeia poartă în ea misterul Creației și al Ființei. Aripile ei înțelepte mângâie

poarta spre noua ființare pe care taina abisului sacru o deschide, oprind roata timpului, doar pentru a readuce, ca o stare de grație, copilăria lumii. E oare ea prețuită? Nu a fost și încă nu este... Ea se zbate în lumea ostilă în căutarea Adevărului Suprem, ca unică salvare de la neființă, amintind de înțelepciunea egiptenilor de a venera femeia, de a crede în Legea primordială a iubirii, în puterea și binecuvântarea ei.

Valori pe care civilizația modernă le-a uitat, ignorând faptul că ea, femeia, poate ar trebui să-și asume responsabilitatea acestei lumi, fiind condusă mai mult de intuiție și emoție decât de intelect, având puterea să tatoneze lucrurile în întunericul fluid și adânc, în lumea ei profundă, cosmică și fără limite. Însă cel mai mult m-a impresionat faptul că această carte este scrisă prin ochii Anei, care a crescut, plină de iubire, de compasiune, de acceptare și înțelegere. Ea își acceptă trecutul, îl îmbrățișează și îl așează pe locul care merită, acolo în inima ei, dovada acestui fapt fiind chiar această carte scrisă și dăruită de ea, nouă și mamei ei.

Într-o lume plină de nedragoste, e bine că ANIȘOARA LAURA MUSTEȚIU ne amintește despre faptul că doar prin iubirea adevărată omul își găsește menirea de „a fi”, așa cum i-a conceput Dumnezeu ființarea. Să iubim și doar să iubim! Să iubim și să iertăm! O iubire hristică, ce trebuie dăruită!

Avem în față roman realist, cu inflexiuni între psihologic și social, cu lecții de viață, în care totul curge precum o mărturisire, despre viața dramatică a personajelor. Un subiect tratat într-o manieră proprie, cu un stil confesiv, mergând până la psihologic, un volum cu lecții de viață înțelepte pentru toate vârstele, care reușește să te scoată din haosul lumii de azi, pentru a te purta în iureșul lumilor interioare ale personajelor, invitându-ne la reflecții, într-o creație literară ce merită toată atenția și prețuirea noastră.

Din C.V.-ul literar al autoarei, aflăm traseul vieții ei, impresionat ca și cel al creației. Prin ce a scris de fapt, prin acest volum, autoarea s-a dăruit pe sine, ea fiind un om care se bucură că poate oferi bucurii din sufletu-i ales. Iată că bucuria mea a fost mare, că am descoperit o scriitoare minunată, acolo în Australia, unde românii nu au uitat să gândească și să trăiască românește! Așa că vă invit la o lectură fascinantă, presărată cu trăiri adânci, care îți întinde o mână binefăcătoare, îndemnându-te de a-ți trăi viața frumos și demn, în adevăr și iubire, de semeni și de Dumnezeu.

Cu toată admirația pentru promovarea valorilor culturale ale poporului nostru, vă mulțumesc distinsă scriitoare ANIȘOARA LAURA MUSTEȚIU, pentru că existați, pentru că prin scris ne-am întâlnit virtual, cât și pentru acest minunat dar spiritual făcut cititorilor! Aștept cu interes și bucurie următoarele apariții editoriale!

Prof. Aurelia RÎNJEA

Membru al Uniunii Scriitorilor de Limba Română
și al World Poetry Association, România
Ploiești, octombrie 2023